

Ogród Roślin Leczniczych i Kosmetycznych CM UMK zajmuje powierzchnię około **3500 m²** podzieloną na sektory. W części centralnej, obejmującej 140 kwater, znajdują się **rośliny zielne - jednoroczne i byliny**. Wokół posadzono **krzewinki, krzewy, pnącza i drzewa**. W doborze blisko **200 taksonów roślin** kierowano się głównie ich wykorzystaniem w lecznictwie i kosmetyce. Priorytet miały rośliny, których monografie zawarto w **Farmakopei Polskiej**, i które naturalnie występują w umiarkowanej strefie klimatycznej. W Ogrodzie wydzielono strefy (na planie oznaczone kolorami), w których znalazły się gatunki dostarczające surowców bogatych w:

węglowodany (śluzy) i lipidy;

olejki eteryczne, kumaryny;

flawonoidy, związki fenolowe;

saponozydy i glikozydy nasercowe;

garbniki, antranoidy;

związki siarki;

gorycze; alkaloidy i inne związki

W układzie roślin, oprócz kryterium fitochemicznego, uwzględniono również **wymagania siedliskowe** oraz przynależność **systematyczną**.

Kwaterny oznaczone są **etykietami**, na których znajdują się: nazwa polska, łacińska i angielska rośliny; nazwa rodziny oraz miejsce naturalnego występowania. Ponadto podano polską i łacińską nazwę surowca leczniczego, dostarczanego przez gatunek, główne związki czynne warunkujące działanie lecznicze i kosmetyczne surowca, a także łaciński termin określający zastosowanie surowca w fitoterapii*. Do etykiet wybranych gatunków dołączono hermetycznie zamknięte, przezroczyste pojemniki z surowcami (owoce, nasiona, korzenie, kłącza), których obserwacja nie jest możliwa w trakcie wegetacji roślin.

KONTAKT

dr Maciej Balcerek

Katedra i Zakład Farmakognozji
balcerek@cm.umk.pl tel. 52 585 38 29

dr Iwona Paszek

Katedra i Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej
ipaszek@cm.umk.pl tel. 52 585 38 02

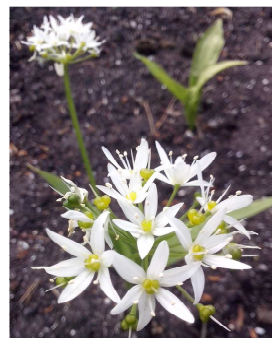

WSTĘP WOLNY

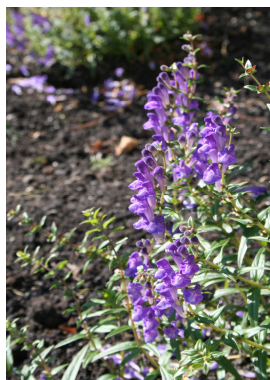
ZAPRASZAMY

Cynara scolymus

Allium ursinum

Scutellaria baicalensis

Fumaria officinalis

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

COLLEGIUM MEDICUM
im. LUDWIKA RYDYGIERA
w BYDGOSZCZY

UNIwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu

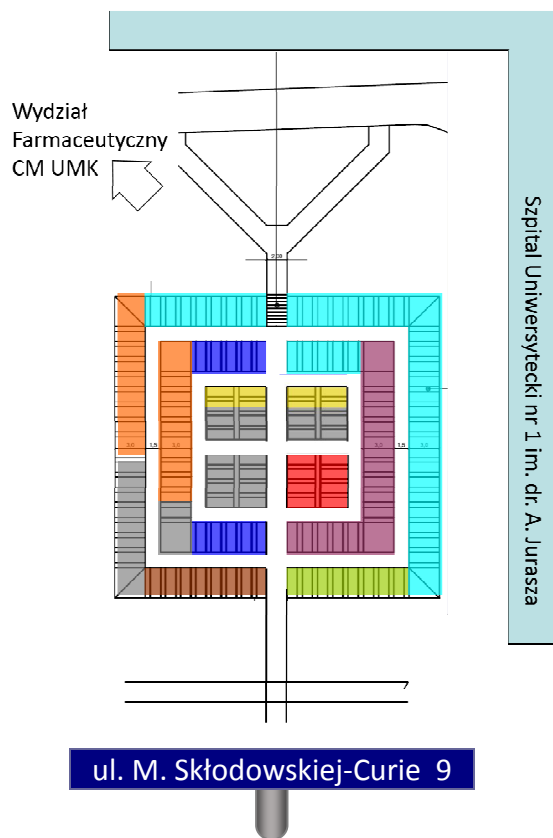

OGRÓD ROŚLIN
LECZNICZYCH I KOSMETYCZNYCH

PRZEWODNIK

www.ogrod.cm.umk.pl

Plan rozmieszczenia roślin w centralnej części Ogrodu
- na podstawie obecności
dominujących grup związków czynnych

ul. M. Skłodowskiej-Curie 9

Układ informacji na etykietach

nazwa rodziny		występowanie
łacińska	polska	
nazwa gatunku		działanie i zastosowanie w fitoterapii *
łacińska	polska angielska	
nazwa surowca łacińska polska	główne związki czynne lub ich grupy	

ALKALOIDY

Chelidonium majus
Fumaria officinalis
Papaver somniferum
Papaver rhoeas
Consolida regalis
Datura stramonium

ZWIĄZKI FENOLOWE, FLAWONOIDY

Arctostaphylos uva-ursi
Arnica montana
Calluna vulgaris
Cimicifuga racemosa
Cynara scolymus
Echinacea angustifolia
Echinacea pallida
Echinacea purpurea
Equisetum arvense
Fagopyrum esculentum
Filipendula ulmaria
Helichrysum arenarium
Hypericum perforatum
Lamium album
Polygonum aviculare
Schisandra chinensis
Scutellaria baicalensis
Silybum marianum
Solidago gigantea
Solidago virgaurea
Vaccinium myrtillus
Vaccinium vitis-idaea
Viola tricolor

GARBNIKI, ANTRANOIDY

Agrimonia eupatoria
Alchemilla vulgaris
Polygonum bistorta
Potentilla erecta
Rheum officinale
Sanguisorba officinalis

GORZYCE

Artemisia absinthium
Centaurium erythraea
Cichorium intybus
Cnicus benedictus
Gentiana lutea
Marrubium vulgare
Menyanthes trifoliata
Taraxacum officinale

Gatunki reprezentujące główne grupy związków czynnych

SAPONOZYDY, GLIKOZYDY NASERCOWE

Adonis vernalis
Calendula officinalis
Convallaria majalis
Digitalis lanata
Digitalis purpurea
Primula elatior
Primula veris
Herniaria glabra
Glycyrrhiza glabra
Saponaria officinalis

WĘGLOWODANY, LIPIDY, STEROLE

Althaea officinalis
Arctium lappa
Borago officinalis
Cucurbita pepo
Helianthus annuus
Helianthus tuberosus
Linum usitatissimum
Malva neglecta
Malva sylvestris
Oenothera biennis
Plantago arenaria
Plantago lanceolata
Ricinus communis
Solanum tuberosum
Trigonella foenum-graecum
Triticum aestivum
Tussilago farfara
Urtica dioica
Verbascum densiflorum
Zea mays

ZWIĄZKI SIARKI

Allium sativum
Allium ursinum
Armoracia rusticana
Brassica napus
Capsella bursa pastoris
Sinapis alba

OLEJKI ETERYCZNE, KUMARYNY

Acorus calamus
Angelica archangelica
Anthemis nobilis
Apium graveolens
Artemisia abrotanum
Artemisia dracunculus
Carum carvi
Chamomilla recutita
Coriandrum sativum
Cymbopogon citratus
Galium odoratum
Gaultheria procumbens
Hierochloë odorata
Hyssopus officinalis
Juniperus communis
Lavandula angustifolia
Levisticum officinale
Liquidambar styraciflua
Melilotus officinalis
Melissa officinalis
Mentha x citrata
Nepeta cataria
Ononis spinosa
Origanum majorana
Origanum vulgare
Pimpinella anisum
Pinus mugo
Pinus sylvestris
Rosmarinus officinalis
Ruta graveolens
Salvia officinalis
Salvia sclarea
Satureja hortensis
Thymus serpyllum
Thymus vulgaris

INNE ZWIĄZKI

Asparagus officinalis
Eleutherococcus senticosus
Panax ginseng
Panax quinquefolium
Podophyllum peltatum

*** Określenia działań i zastosowań używane w fitoterapii**

adstringens - ściągająco
antibechicum - przeciwkaszlowo
antidiabeticum - przeciwcukrzycowe
antidiarrhoicum - przeciwbiegunkowo
antihelminthicum - przeciwwrobaczco
antiphlogisticum - przeciwzapalnie
antiprostaticum - w łagodnym rozroście stercza
antipyreticum - przeciwgorączkowo
antirheumaticum et antineuralgicum - przeciwrreumatycznie, przeciwbólowo
antiscleroticum - przeciwmiażdżycowo
antithromboticum - przeciwzakrzepowo
antiulcerosum - przeciwrzodowo
cardiosedativum - w osłabionej pracy serca, nerwicy serca
cardiotonicum - w początkowych objawach niewydolności mięśnia sercowego
cholagogum et cholericum - żółciotwórczo i żółciopędnie
dermaticum - w obrzękach i stanach zapalnych skóry, w grzybicach skóry
diureticum - moczopędnie
expectorans - wykrztuśnie
haemostaticum - przeciwkrwotocznie
hypotonicum - w celu zapobiegania wyższe ciśnienia tętniczego
immunostimulantia - immunostymulująco
laxans - przeczyszczająco
stomachicum et digestivum - w zaburzeniach żołądkowo-jelitowych, objawiających się brakiem apetytu, wzdęciami, niestrawnością, zaburzeniach trawiennych
tonicum - wzmacniająco
urodesinficiens - odkażająco drogi moczowe
vasodilatans cerebri - w leczeniu zaburzeń ukrwienia mózgowego
vasoprotectivum - uszczelniająco i uelastyczniająco na ściany naczyń krwionośnych